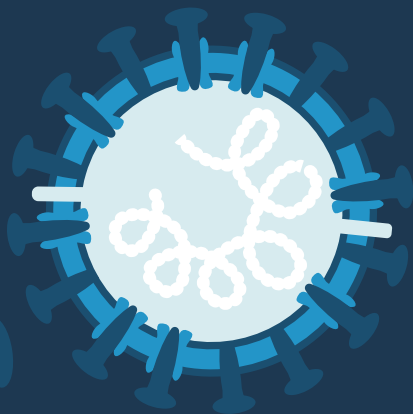

COVID-19

Opšte informacije

For health related queries visit
covid19health.gov.mt

© 2020

Šta su Corona Virusi?

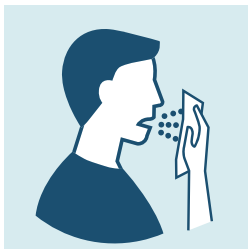
Corona Virusi su velika familija virusa koji uzrokuju bolesti od obične prehlade do težih oboljenja.

Koji su simptomi COVID-19?

Najčešći simptomi su:

Temperature i/ili

Kašalj i/ili

Kratak dah

Koliko vremena je potrebno da se pojave simptomi?

Inkubacija, period od izlaganja virusu to trenutka kada se prvi simptomi pojave može biti između 2 do 14 dana

Kako se COVID-19 prenosi?

COVID-19 se prenosi sa osobe na osobu putem respiratornih kapljica izbačenih iz nosa ili grla kada osoba koja je zaražena virusom kašlje ili kine.

Te kapljice mogu opstati na objektima i površinama u okolini zaražene osobe. Do infekcije virusom koji je odgovoran za COVID-19 može doći ako dodirnete te objekte ili površine pa potom dodirnete svoje oči, nos ili usta. COVID-19 možete dobiti i ako udahnete kapljice koje je zaražena osoba iskašljala ili kinula. Zbog toga je važno da zaražene osobe ostanu kući, da drže odstojanje of bar dva metra od drugih osoba i da poštuju osnovne mere lične higijene.

Da li postoji lek, tretman ili vakcina?

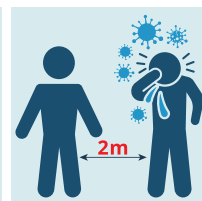
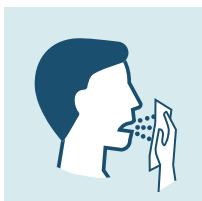
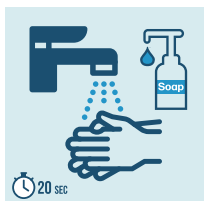
Specifičan tretman za COVID-19 ne postoji. Tretman koji lekari prepisuju se svodi na olakšavanje i kontrolu simptoma.

Takođe, vakcina za COVID-19 trenutno ne postoji. Iz tog razloga jako je bitno sprečiti širenje infekcije, pogotovo od onih već zaraženih COVID-19 virusom.

Kako da se zaštitim?

Da zaštitite sebe i druge oko Vas, važna je dobra higijena ruku i disajnih organa

- ✓ Perite redovno ruke sapunom i vodom bar 20 sekundi, a ako to nije moguće koristite dezinfekciono sredstvo za ruke na bazi alkohola.
- ✓ Ako kašljete ili kijate, prekrijte usta i nos nadlakticom ili papirnom maramicom. Maramicu odmah bacite u kantu za otpatke.
- ✓ NEMOJTE kijati ili kašljati tako što pokrijete usta šakom jer tako možete kontaminirati objekte ili zaraziti druge oko Vas dodirrom.
- ✓ Izbegavajte dodirivanje očiju, usta ili nosa pre nego što operete ruke
- ✓ Držite odstojanje od jednog metra kada pričate sa drugima i dva metra od bolesnih osoba
- ✓ Ostanite unutra koliko je god to moguće. Izbegavajte gužve i odlazak napolje gde možete doći u kontakt sa drugim osobama
- ✓ Držite se dalje od ugroženih osoba, kao što su stariji ljudi ili osobe koje pate od drugih hroničnih oboljenja.

Sta je karantin?

Karantin je samoizolacija u Vašoj kući ili stanu i znači da dom ne smete napustiti 14 dana. Ne primajte goste u tom periodu. Osobe u karantinu bi trebalo da proveravaju svoju temperaturu dvaput dnevno.

Ko mora ostati u obaveznom karantinu?

Osobe koje dolaze na Maltu iz bilo koje zemlje moraju biti u obaveznom karantinu 14 dana, počev od dana kada su krenule na put.

Osobe za koje organi javnog zdravstva ustanove da su bile u kontaktu sa već zaraženim osobama takođe moraju biti u obaveznom karantinu 14 dana. Osobe koje prekrše obavezni karantin biće kažnjene novčanom kaznom od 3000 evra svaki put kada prekrše karantin.

Da li to znači da moja porodica ili osobe sa kojima živim takođe moraju u karantin?

Da, svi koji žive zajedno sa vama moraju u obavezni karantin.

**Za više detalja o karantinu posetite
[covid19health.gov.mt](https://www.covid19health.gov.mt) ili
zovite na 21 411 411**

Zašto je ostanak kod kuće važan?

Ostanak kod kuće pomaže u zaštiti vaših prijatelja, kolega i šire zajednice. Takođe pomaže u kontroli širenja virusa. To može biti teško i frustrirajuće, ali postoje stvari koje Vam mogu olakšati situaciju. Na primer:

- ✓ Zamolite prijatelje ili familiju da Vam donesu neophodne stvari ili ih naručite preko interneta. Takođe možete pozvati na 21 411 411 za pomoć. Sve isporuke (pošiljke) treba ostaviti ispred vaših vrata.
- ✓ Ostanite u kontaktu sa porodicom i prijateljima preko telefona ili preko socijalnih mreža
- ✓ Zanimajte se kuvanjem, čitanjem, učenjem preko interneta ili gledanjem filmova
- ✓ Uzmite časove ili pohađajte kurseve preko interneta kao pomoć u vežbanju – održavanju fizičke kondicije u vašem domu.

Šta da radim ako dobijem simptome?

Ako imate temperaturu, kašalj ili ostajete bez daha:

- ✓ Ostanite kući
- ✓ NE IDITE u privatne klinike, hitnu pomoć, domove zdravlja, apoteke ili druge zdravstvene ustanove
- ✓ Javite se na Zdravstvenu liniju za pomoć 111 za savet

Preporučuje se osobama sa simptomima COVID-19 virusa da ne idu kod svog lekara, dom zdravlja ili u hitnu pomoć. Pozovite **COVID-19 liniju za pomoc na tel. broj 111**. Tretman osoba sa simptomima će biti izabran na osnovu procene od slučaja do slučaja pre testiranja. Testiranje se vrši samo ako se unapred zakaže termin.